

Birgitta Åkerson
Projektledare

Yttrande i ärende motion från S "Det är dags för Seniorernas hus"

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden beslutar

att avge yttrande i enlighet med tjänsteskrivelse 2021-09-30
Yttrande i ärende motion från S "Det är dags för Seniorernas hus"

Sammanfattning

I en motion (S) föreslås kommunfullmäktige besluta:

att uppdra åt vård- och omsorgsnämnden att, tillsammans med berörda nämnder och i samverkan med pensionärs- och seniorföreningarna, tillskapa ett Seniorernas hus,

att uppdra åt vård- och omsorgsnämnden att när Seniorernas hus varit i bruk i två år genomföra en utvärdering av verksamheten och utifrån det undersöka möjligheterna att tillskapa filialer till Seniorernas hus i ytterligare någon av kommunens tätorter, samt

att uppdra åt kommunstyrelsen att eventuella tillkommande kostnader beaktas i kommande EVP.

Vård- och omsorgsnämnden har fått motionen på remiss av kommunkontoret.

Underlag för beslutet

- Vård- och omsorgsförvaltningens tjänsteskrivelse 2021-09-30 Yttrande i ärende motion från S "Det är dags för Seniorernas hus"
- Motion från S "Det är dags för Seniorernas hus" 2021-08-02

2021-09-30

Diarienummer

VOO 2021/0427

Ärendet

Bakgrund

I en motion (S) föreslås kommunfullmäktige besluta:

att uppdra åt vård- och omsorgsnämnden att, tillsammans med berörda nämnder och i samverkan med pensionärs- och seniorföreningarna, tillskapa ett Seniorernas hus,

att uppdra åt vård- och omsorgsnämnden att när Seniorernas hus varit i bruk i två år genomföra en utvärdering av verksamheten och utifrån det undersöka möjligheterna att tillskapa filialer till Seniorernas hus i ytterligare någon av kommunens tätorter, samt

att uppdra åt kommunstyrelsen att eventuella tillkommande kostnader beaktas i kommande EVP.

I motionen anføres bl.a. att huset, precis som i Jönköping, bör rikta sig i huvudsak till pensionärs- och seniorföreningarna med möjlighet för andra aktörer som har riktad verksamhet gentemot målgruppen att kunna hyra in sig. För föreningarna bör en modell med hyressubventioner, i likhet med hur kultur- och fritidsnämnden arbetar gentemot sina målgrupper, arbetas fram.¹

Vård- och omsorgsnämnden föreslås i motionen bli en naturlig motor i detta arbete. Men enligt motionen krävs det ett aktivt nämndsövergripande arbete där till exempel kultur- och fritidsnämnden kan bidra med kulturell verksamhet riktad mot seniorer men också sin kunskap och vana av att skapa bra förutsättningar för föreningslivet. Allt med det gemensamma målet att möjliggöra ett rikare utbud för våra seniorer.²

Vård- och omsorgsnämnden har fått motionen på remiss av kommunkontoret.

Seniorernas hus 2008-2011

SPF Lundakretsen anhöll 2008 i en skrivelse till Kommunala pensionärsrådet att kommunstyrelsen skulle ta initiativ till ett Seniorernas Hus i Lund. Vård och omsorgsnämnd gav vård och omsorgsförvaltningen i uppdrag att utreda ett grundförslag samt ett utökat förslag med Seniorernas Hus integrerat med nämndens verksamhet. Efter dialog och planeringsmöten med pensionärsorganisationerna presenterades 2011-04-18 ett förslag där vård och omsorgsförvaltningen skulle stå för hyres- och driftskostnader samt förse Seniorernas hus med grundutrustning.

¹ Motion från S "Det är dags för Seniorernas hus" 2021-08-02

² Motion från S "Det är dags för Seniorernas hus" 2021-08-02

2021-09-30

Diarienummer

VOO 2021/0427

Pensionärsorganisationerna skulle betala hyra för respektive kontor och driva verksamheten i huset med ett årligt bidrag. Pensionärsorganisationerna var inte beredda att bilda en styrelse och driva seniorernas hus utan förordade att kommunen skulle driva verksamheten som en träffpunkt. Den vidare planeringen av projektet fick därmed avslutas då förutsättningarna att driva Seniorernas hus enligt framtaget förslag saknades.³

Vikten av pensionärsföreningarnas verksamhet

Förvaltningen bedömer att pensionärsföreningarnas verksamhet är av vikt, bla för att de ska kunna motverka diskriminering och främja lika rättigheter i samhället. De fyller även en viktig social funktion som bedöms förebygga framtida behov av vård och omsorg.

Tillgång till lokaler

Lunds kommun har tagit fram en överenskommelse med idéburen sektor. Överenskommelsen handlar om hur kommunen och idéburen sektor i Lund ska kunna utveckla ett fördjupat samarbete kring frågor som är viktiga för vår stad och kommuninvånarna. Syftet är att stärka förutsättningarna för samverkan mellan Lunds kommun och idéburen sektor i Lund. Överenskommelsen ska leda till att parterna får ökad kunskap om varandras roller, förutsättningar och möjligheter.⁴

2019-2020 anordnade kommunkontoret workshops med idéburna organisationer och kommunrepresentanter. Workshoparnas tema var på vilka områden Lunds kommun skulle kunna samverka med de idéburna organisationerna. I diskussionerna lyfte organisationerna-inte bara pensionärsorganisationer och funktionshinderorganisationer- bla behov av lokaler för organisationernas verksamhet.⁵

Vård- och omsorgsförvaltningen lånar idag avgiftsfritt ut sina lokaler för träffpunktsverksamheten till pensionärsföreningar kvällstid när de inte används. Om föreningarna vill använda lokaler dagtid samverkar gärna träffpunktsverksamheterna om aktiviteterna är öppna för allmänheten. Tanken med träffpunktsverksamheten är att den ska finnas geografiskt spridd i hela Lunds kommun. Förvaltningen ser en skillnad mellan hur förvaltningarna hanterar lokaler, det bedöms finnas behov av enhetlighet.

³ Voo tjänsteskrivelse 2015-02-24

⁴ <https://www.lund.se/kommun--politik/dialog-och-synpunkter/overenskommelsen/> 2021-09-27

⁵ Dokumentation workshops 2019-2020 med idéburna organisationer och kommunrepresentanter.

2021-09-30

Diarienummer

VOO 2021/0427

En del av den verksamhet som bedrivs på vård- och omsorgsförvaltningens träffpunkter och restauranger motsvarar vad som i motionen efterfrågas på Seniorernas hus.

Dessutom är träffpunkterna positiva till samverkan med pensionärsföreningarna när verksamheten kan vara öppen för allmänheten (dvs inte kräva medlemskap i förening).

Bidrag

Pensionärsorganisationerna beviljas av praxis verksamhetsbidrag från kultur och fritidsnämnden. Verksamhetsbidraget från kultur och fritid vänder sig till organisationer som motverkar diskriminering och främjar lika rättigheter i samhället.

Verksamhetsbidraget från kultur- och fritidsnämnden vänder sig till alla typer av rättighets- och kulturbärande organisationer, till exempel pensionärsorganisationer, etniska organisationer, nationella minoritetsorganisationer, hbtq-organisationer, organisationer som arbetar mot diskriminering på grund av religion eller annan trosuppfattning, samt jämställdhetsfrämjande organisationer.⁶

Av praxis beviljar vård- och omsorgsnämnden föreningsbidrag till funktionshinderföreningarna.

Vård- och omsorgsnämnden svarar för föreningsbidrag till funktionshinder- och andra ideella organisationer inom vård- och omsorgsnämndens område.

Förutsättningen för att en förening ska kunna beviljas bidrag är att föreningens verksamhet vänder sig till personer med funktionsnedsättning. Syftet är att hjälpa dessa till ett mer självständigt och aktivt liv.⁷

Föredragning

Förvaltningen bedömer att god tillgång till lokaler för pensionärsföreningarna och andra ideella organisationer - är av stor vikt.

Idag finns det möjlighet för pensionärsföreningarna att avgiftsfritt låna vård- och omsorgsförvaltningens lokaler för träffpunktsverksamhet de tider de inte är upptagna för annan allmän verksamhet riktad mot seniorer. Vård- och omsorgsförvaltningen samverkar gärna med föreningar avseende verksamhet som är

⁶ www.lund.se 2021-09-27 Målgruppen omfattar dock inte organisationer som representerar personer med funktionsnedsättning (eftersom de ges stöd genom vård- och omsorgsförvaltningen), eller socialt utsatta (som ges stöd genom socialförvaltningen).

⁷ www.lund.se 2021-09-27

2021-09-30

Diarienummer

VOO 2021/0427

öppen för alla seniorer (och därmed inte kräver medlemskap i viss förening.)

För att ge föreningarna så stor tillgång som möjligt till lokaler bedömer förvaltningen att pensionärsföreningarna inte bara ska vara hänvisade till vård- och omsorgsförvaltningens lokaler. De ideella organisationernas tillgång till lokaler bör enligt förvaltningens bedömning ske ur ett kommunövergripande perspektiv, med möjlighet till tillgång till lokaler från flera förvaltningar i kommunen. Villkor för lokalutlåning bör därmed också vara enhetligt för kommunens olika förvaltningar. Förvaltningen vill lyfta frågan om ett samordnat tillvägagångssätt för lokalutlåning, där kommunens lokaler i flera förvaltningar kan nyttjas av olika former av ideella föreningar-inte bara pensionärsföreningar, skulle kunna vara ett alternativ till Seniorernas hus? Syftet skulle vara att befintliga lediga lokalresurser inom hela Lunds kommun nyttjas på ett effektivare sätt. Det innebär även en möjlighet att sprida föreningars verksamhet geografiskt i hela Lunds kommun, vilket ger större möjlighet till verksamhet nära där seniorerna bor.

Innan ett ställningstagande görs avseende Seniorernas hus föreslår vård- och omsorgsförvaltningen en översyn av hur kommunens befintliga lediga lokaler kan nyttjas på ett effektivare sätt. Syftet skulle vara att möjliggöra att tillgängliggöra kommunens lediga lokaler till pensionärsföreningarna och en bredd av ideella organisationer. Detta hade möjliggjort tillgänglighet till lokaler geografiskt i samtliga kommundelar.

Beredning

Ärendet har hanterats i samråd med Verksamhetschef hemvård, rehabilitering och service. Förvaltningen har tagit del av dokumentation från kommunkontorets workshops med idéburna organisationer 2019-2020.

Barnets bästa

En barnkonsekvensanalys har inte bedömts relevant i ärendet.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför i detta skede inga ekonomiska konsekvenser.

2021-09-30

Diarienummer

VOO 2021/0427

Anna Borgius
Vård- och omsorgsdirektör

Birgitta Åkerson
Projektledare

Beslutet skickas till

För kännedom: Kommunkontoret